

Het vroege voorjaar

Tekst: Pim van Bommel, foto's: Ton Klaassen

Cymbidium suave

Pleione x lagenaria

Sudamerlycaste (synoniemen: *Lycaste*, *Ida*) *ciliata*

Een van de leuke dingen van orchideeën kweken is het in de gaten houden van de seizoenen. Zelf vind ik het voorjaar de mooiste tijd van het jaar. Een lange donkere wintertijd, 's morgens in het donker naar je werk, 's avonds in het donker terug. Oktober, november en december vind ik maar niks. Koud, regen, donker... Maar zodra de kortste dag geweest is, op 21 december, gaan de dagen weer lengen. Einde van de donkere tunnel. Gelukkig ben ik geen mol ;-)

Wat heeft dit met orchideeën te maken? Na de kortste dag gaat het snel met het licht, 's morgens 2 minuten erbij en 's avonds 2 minuten erbij. Onze planten reageren hier meteen op. Als regel verpot ik ieder jaar in januari mijn Paphiopedilums (Venusschoentjes). Ieder jaar verbaas en verwonder ik me over de nieuwe wortels die dan al aan de planten zitten. Nieuwe wortelpunten van twee, drie centimeter of meer. Langer wachten met verpotten zou alleen maar beschadigingen geven. Nu kweek ik mijn planten in een kas met optimale omstandigheden, maar ook thuis op de vensterbank schijnt het winterse zonnetje en ook hier komen de planten uit hun 'winterslaap'. Probeer al het licht te benutten. Van verbranding is nog geen sprake. In februari moet je daar wel voor op gaan passen.

Zonlicht geeft bloei!

Geef je planten ook de ruimte, zo kweek je mooie ronde tentoonstellingsplanten. Zelf ben ik een slecht voorbeeld want ik zet wel 100 planten op een vierkante meter. Zoals gezegd zijn bij mij de Paphen als eerste aan het verpotten toe. Ieder jaar om de planten actief te houden en omdat de bark van nu veel te snel verteerd. Ik zie wel eens planten die vier of vijf jaar in een pot met verteerde bark staan. Zulke planten zijn niet actief en worden het ook niet. Maar als je de planten scheurt (deelt) en op tijd verpot krijg je snel groeiende en bloeiende planten. Ze zijn actief, sterk en hebben daardoor minder kans op ziekten en plagen.

Geef een theelepel Dolokal kalk aan de Venusschoentjes, zo blijft de pH goed op waarde. Tussen de 5 en 6 is de pH

Paphiopedilum gratrixianum

Paphiopedilum spicerianum

goed. Er zijn pH-meters te koop om het te controleren.

Zodra de planten verpot zijn wordt het resultaat zichtbaar, er komt nieuwe groei, er komen nieuwe scheuten en na een tijdje komen de eerste knoppen. Planten die nieuwe scheuten maken, kan je het beste met de nieuwe scheut richting de zon zetten, zodat de nieuwe scheut niet in de schaduw van de oude plant staat. Bij deze hergroei moet je ook voorzichtig met het bemesten zijn. Die mooie nieuwe wortelpunten kunnen nog maar weinig mest verdragen. Bij teveel mest verbranden ze en er komen dat jaar ook geen nieuwe wortels bij. Een lage dosering van maximaal een halve gram per liter is voldoende. De planten staan in een nieuw substraat waar voeding in zit. Pas als de planten lekker aan het groeien zijn kan je naar driekwart gram gaan. Bij Cymbidiums, *Catasetum*, *Pleione* en andere heel sterk groeiende planten met bulbën kan je

Psychopsis papilio

Psychopsis kramerianum

en de scheuten zijn droog gebleven. De meeste planten zijn in deze periode ook gevoelig voor scheutrot. Water dat in de scheut is blijven staan wordt door de zon verwarmd, waardoor in de scheut bacteriën gaan groeien wat scheutrot veroorzaakt. Ventilatoren is dus het beste. Er zijn ook schimmel- en bacteriewerende middelen in de handel. Je kunt ook de plant omdraaien en de scheut leeggieten. Trips en spint vinden de jonge scheuten ook erg lekker, dus blijf de planten hierop controleren.

Dendrochilum saccolabium

Chysis bractescens

Chysis aurea

één gram per liter geven. Mijn planten geef ik vanaf februari ook weer twee keer per week water, één keer veel zodat de planten echt nat zijn en het water uit de potten loopt en een keer even snel met de slang erover. In de wintermaanden geef ik een keer in de week of eens in de 10 dagen water. Water geven is het moeilijkste van de orchideeëntelt.

Bij twijfel geen water geven!

Kijk ook naar de weersomstandigheden: zelf geef ik geen water op donkere

regenachtige dagen. Het beste kan je vroeg in de morgen water geven. Hierbij is ventilatie ook heel belangrijk zodat het blad van de planten weer snel droog is. Kijk uit voor water in jonge nieuwe scheuten.

Zelf zet ik planten met nieuwe scheuten zoals *Catasetum*, *Lycaste*, *Psychopsis papilio*, *Cattleya*, *Chysis*, *Calanthe*, *Dendrochilum* enz. in een dichte langwerpige plantenbak met een stop. De bak laat ik vollopen en na een kwartier gaat de stop eruit. Door de capillaire werking hebben de planten genoeg water gehad

Schermdoek

In de tweede week van maart trek ik het vaste schermdoek over mijn planten. Maar in een hobbykas of op de vensterbank kan dit al eerder. De voorjaarszon heeft veel kracht en de planten komen uit een lange, donkere periode en kunnen snel verbranden.

Mijn collectie staat nu vol in bloei. Het is leuk om al die oude bekende na een jaar weer te zien. Ook de nieuwe knoppen ontdekken is altijd weer een verrassing, dat is ook één van de leuke dingen van het kweken. Maar ik kan ook genieten van een plant die lekker groeit en in goede conditie is. Als een plant niet wil bloeien, zet hem van oktober tot januari koud, licht en droog. Droog is niet uitdrogen, want anders gaat de plant te ver achteruit in conditie en duurt het veel te lang voor hij weer herstelt. Zelf geloof ik niet in 'drie maanden geen druppel'.

Dit verhaal samengevat: in het vroege voorjaar moet je aan de slag! Er is genoeg te doen en orchideeën kweken is een 'doe'-hobby. Geniet van de groei, bloei, geuren en natuurlijk van het voorjaar, want voor je het weet is het weer koud, donker en nat.

Cattleya percivaliana

Lycaste skinneri

